

Jak dál v pozemních silách AČR?

(Náměty k rozpracovávání Záměru koncepce pozemních sil AČR)

V jarních měsících 1997 byl na MO ČR rozpracován a posléze vládou ČR také schválen dokument nazvaný **Záměr koncepce pozemních sil AČR**, jenž se stal později objektem pozornosti sdělovacích prostředků především v souvislosti s v něm uvedenými počty tanků a navrhovaným prodejem stovky nejmodernějších tanků AČR Alžírsku. Uvedu některé z otázek kladených a různě komentovaných novináři v uvedené kauze „tanky“, např. (volně vyjádřeno):

- * Na základě čeho, jakých podkladů a kalkulací bylo v průběhu jednoho až dvou měsíců možno značně redukovat počet tanků, do té doby (tj. záměrem koncepce) předpokládaných v organizačních strukturách pozemních sil AČR a vzápětí nabízených k odprodeji, jestliže se mezitím v okolních státech počty obrněné techniky zásadněji nezměnily, přičemž navíc v těchto sousedních státech na rozdíl od AČR nejsou počty techniky snižovány pod limity stanovené dohodami?
- * Proč vlastně bylo účelné (tak výhodné) prodávat právě nejlepší tanky, i když přes relativně nedávno provedenou modernizaci musely být (přestože patřily v AČR mezi ty „lepší“) před vlastním prodejem na základě požadavku zákazníka stejně dále repasovány (upravovány)? Jaký vlastně je či v čem spočíval rozdíl mezi repasí tanku zastaralého a modernějšího, když cenově je to podle vyjádření vedoucích pracovníků VOZ údajně téměř totožné, proč tedy nebylo možno pro zákazníka repasovat (modernizovat) raději starší tanky (výsledný efekt by byl přece stejný), aby armádě zůstaly zachovány alespoň po určitou dobu ty „lepší“?
- * Za jakou částku (v přepočtu na aktuální kurz koruny) byly před lety uvedené tanky pořízeny a modernizovány, za jakou částku měly být prodány a kolik by stála následná (nezbytná) modernizace těch tanků, jež by pozemním silám AČR zůstaly - tzn. jaký by byl v souhrnu celkový efekt uvedeného obchodu (tj. byl by stejně „výhodný“ jako v případě výměny stíhaček za polské vrtulníky)?

Tyto otázky bych doplnil o některé další, jejichž zodpovězení by mne (a domnívám se, že asi nejen mne) velmi zajímalo, např.:

- Na základě jakých kalkulací a předpokladů vůbec byly stanoveny počty tanků uvedené v záměru koncepce pozemních sil AČR?
- Nebylo důvodem a cílem uvažovaného prodeje tanků především a pouze získání finančních prostředků, umožňujících nakoupit pro vzdušné síly letouny L-129 (jako náhradu za vyměněné MiG-29), a tak alespoň zčásti vyřešit problém získání techniky potřebné pro zajištění udržovacího výcviku pilotů a nalétání alespoň minimálního počtu hodin leteckým personálem? Byly při tomto dalším „obchodu století AČR“ (kromě již zmíněné výměny letecké techniky do této kategorie osobně řadím především centrální zásobování AČR potravinami a teplem, výběrové řízení na dodavatele štábního informačního systému a připravované záměry na nákup letecké techniky, tj. nadzvukové

stíhací letouny) brány v úvahu jeho možné důsledky pro pozemní síly AČR a jejich současnou či budoucí výzbroj nebo se opět vycházelo z tezí „vždyť přece nejbližších deset let státu žádné nebezpečí agrese nehrozí“ či „zalátáme jednu díru“ (ve vzdušných silách) bez ohledu na vznik další (pro změnu v pozemních silách AČR)?

- Pro jaký typ ohrožení státu, jaký způsob vedení konfliktu a na jakou dobu vedení bojové činnosti (vzhledem k možným či očekávaným ztrátám bojové techniky v jeho průběhu a možnostem ekonomiky státu je průběžně uhrazovat) postačují počty tanků uvažované v stávajícím i pro uvedený obchod modifikovaném záměru koncepcí?
- Do jaké míry byly změny prováděné v dislokaci a organizačních strukturách pozemního vojska už od počátku roku 1997 opodstatněny pouze ekonomickými důvody (tj. úsporou finančních prostředků snížením počtu posádek a s ním spojenou kumulací vojsk i techniky) i za cenu zvýšení jejich případné zranitelnosti, značného prodloužení mobilizačních lhůt atd., a do jaké míry respektují tyto změny požadavky obranyschopnosti státu vzhledem k rozdílnému charakteru a míře nebezpečnosti (závažnosti) různých typů ohrožení státu?
- Na základě čeho bylo zahájeno provádění uvedených organizačních a dislokačních změn v podstatě ještě před schválením záměru koncepce vládou, proč tedy vlastně byl záměr koncepce předkládán ke schválení vládě už nebo až v době své faktické realizace? Atd. atd.

Jestliže se totiž pokouším nalézt na uvedené otázky či problémy odpověď alespoň sám pro sebe, docházím k značně problematickým závěrům a konstatováním, rozcházejícím se s těmi oficiálními či publikovanými v denním či odborném vojenském tisku, což bych se chtěl pokusit dále dokumentovat a objasnit.

V září 1997 vznikl pracovní tým k řešení vědeckého úkolu „PERSONÁL“ (řízení vojenského personálu v nových organizačních podmínkách), jehož zadavatelem je odbor personalistiky a vzdělávání MO ČR. Při zahájení práce jsem si na základě zadání, stanoveného cíle řešení a požadavků zadavatele vědeckého úkolu vymezil dále uvedené základní, a podle mého názoru **zásadní teze a východiska**, logicky na sebe navazující, které je nutno při řešení stanoveného problému, tak jak je zadán, respektovat:

■ **Organizační struktury AČR**, jejich dislokace a struktura jejich personálního naplnění (z hlediska jednotlivých kategorií personálu - vojáci z povolání, v další službě, občanskí zaměstnanci nebo důstojníci, praporčíci, poddůstojníci, vojíni, případně i podle struktury a poměrného zastoupení jednotlivých hodnot) musí vycházet z určení AČR.

■ **AČR je mocenským orgánem státu**, určeným k eliminaci některých druhů rizik ohrožujících bezpečnost státu, zejména pak vojenských (úloha a úkoly AČR jsou v této souvislosti vymezeny především v následujících dvou dokumentech:

- **Vojenská strategie ČR (1995):** „ČR a její armáda musí být připravena čelit vojenskému napadení jakkoli silným protivníkem z kteréhokoli směru a za jakýchkoli podmínek zahájení a vedení války s využitím všech možností mezinárodních bezpečnostních struktur a spojenců“ (VR 2/95, s. 5).
- **Národní obranná strategie ČR (1997):** „AČR je určena k obraně státu proti vnějšímu vojenskému napadení, k plnění úkolů udržení či nastolení míru a

k obraně ve smyslu závazků, které pro ČR vyplývají z Charty OSN a mezinárodních smluv. Dále je určena k eliminaci nevojenských a smíšených ohrožení, která pro jejich rozsah nemohou likvidovat k tomu určené orgány. AČR musí být schopna úspěšně plnit úkoly obrany státu v celém rozsahu, a to jak samostatně vlastními silami, tak i ve spolupráci s ozbrojenými silami případných spojenců. *V závislosti na ekonomických možnostech státu a omezeních, která stanovuje vláda pro rezort MO, musí AČR disponovat takovými počty vojenských profesionálů a vojáků v základní službě vybavených potřebnou technikou a z hlediska logistiky zabezpečených na takové úrovni, aby na základě těchto počtů bylo možno věcně a úspěšně mobilizačně naplnit válečné počty a aktivní účastí do důsledku splnit posláním AČR při řešení krizových situací, které jí ukládá zákon.* (VR 2/97, s. 8). Uvedeným zákonem je v současné době chápán především Branný zákon a zákon o Armádě ČR č. 15/93 Sb.

■ **Nevojenská rizika**, na jejichž eliminaci se může AČR v duchu výše uvedeného spolupodílet, mohou být:

- *Přírodní povahy* - vznikají nezávisle na vůli a vědomí lidí (havárie, pohromy, katastrofy, epidemie ap.).
- *Sociální povahy* - jsou vyvolány vědomou činností lidí (terorismus, masová migrace ap.), k jejichž eliminaci jsou určeny bezpečnostní systémy státu, mezi něž patří především Integrovaný záchranný systém (IZS), jehož garantem činnosti je MV ČR a Policie ČR, jejímž garantem činnosti je také MV ČR, a k jejichž podpoře může AČR v případě potřeby vyčleňovat k tomu určené (vhodné) síly a prostředky ze své (mírové) organizační struktury.

■ **Vojenská rizika** lze v zásadě rozlišit podle rozsahu na:

- *Globální konflikt* - zahrnuje větší počet států a větší část povrchu Země.
- *Regionální konflikt* - účastníky je několik států na území jednoho nebo několika z nich.
- *Lokální konflikt* - účastníky jsou pouze dva státy a odehrává se pouze na jejich území, k jejichž případné eliminaci je určen obranný systém státu, jehož podstatnou část tvoří AČR (garantem její činnosti je MO ČR) a v jejíž prospěch ve vyhlášeném válečném stavu státu působí všechny jeho aktivované systémy včetně výše uvedených bezpečnostních (tj. integrovaného záchranného systému a Policie ČR). Přitom z hlediska reálné síly státu a armády je AČR schopna reálně působit a plnit požadované úkoly a cíle v podstatě pouze v případě účasti v lokálním konfliktu (v ostatních typech konfliktů budou její úloha a možnosti značně ovlivněny jak silami působícími na straně případných spojenců, tak především silou a charakterem působení případného nepřítele).

■ **Obranný systém (systém obrany) státu** (zahrnující mj. i AČR) musí být „konstruován“ (připraven) „pro nejnepríznivější situaci“ (viz Pezl, VR 3/97, s. 38 - bohužel tato „nejnepríznivější situace“ ale není v uvedeném článku jeho autorem blíže specifikována).

■ **Nejnepríznivější situaci** lze podle mého názoru vymezit následujícím způsobem:

- *Z hlediska nevojenských rizik* je nejnejpříznivější situací především katastrofa (pohroma, havárie ap.) přírodní povahy, vyvolaná neočekávaně působením přírodních sil,

K eliminaci následků přírodních katastrof, průmyslových havárií ap. je proto nutno mít k dispozici odpovídajícím způsobem připravené a technicky vybavené síly a prostředky schopné v ohrožených prostorech co nejdříve zasáhnout a případné následky minimalizovat (především z hlediska zachrany životů lidí, minimalizace škod, omezení důsledků na životní prostředí ap.). Tzn., že síly schopné takového zásahu by měly být rozmístěny buď nerovnoměrně po území státu (na základě vyhodnocení prostorů ohrožených takovou událostí) nebo rovnoměrně tak, aby byly schopny zasáhnout kdekoli co nejdříve.

- *Z hlediska vojenských rizik* je jí především lokální konflikt, zahájený překvapivým napadením s pravděpodobným cílem případného agresora ovládnout část území státu (přičemž důvody tohoto napadení či agrese mohou být různé). Pojem „překvapivost, překvapení“ v této souvislosti znamená zahájit určité aktivity dříve než má obránce k dispozici všechny síly určené k její eliminaci!

K eliminaci tohoto cíle agrese (lokálního konfliktu) je nutno mít k dispozici síly a prostředky schopné zasáhnout od samého začátku agrese, tj. co nejdříve od zahájení vojenských akcí, a minimalizovat tak případný územní zisk agresora. V této souvislosti je (bylo by) nutno vyhodnotit především časové a prostorové možnosti případného útočníka usilujícího o dosažení překvapení, mj. možné způsoby překročení státní hranice (SH) silami rychlého nasazení, případně silami speciálního určení případného agresora a jejich možné tempo postupu po překročení SH, vzhledem k časovým možnostem zásahu sil brigády rychlého nasazení do takto ohrožených či napadených prostorů u SH.

Organizační struktura AČR a její mírová dislokace by proto měla či spíše musí vzhledem k výše uvedeným tezím a s nimi souvisejícími problémy umožnit:

- **Podpořit činnost IZS a Policie ČR v případě jejich aktivace při náhlé realizaci (vzniku) nevojenského ohrožení značného rozsahu** (živelní pohroma, katastrofa, havárie, masová migrace obyvatelstva z území sousedních států ap., např. průběh cvičení Hexagrand 97 a relativně rychlý nárůst potřeby zmobilizovat řádově tisíců nepředurčených příslušníků záloh k posílení Policie ČR či relativně velmi rychlý zásah příslušníků útvaru CO z Bučovic při zřícení domu v říjnu 1997 na náměstí Svobody v Brně). Dislokace, typ mírově naplněných útvarů pozemních sil AČR (převážně mechanizované, a pouze minimálně naplněné jiné druhy vojsk, např. ženijní vojsko) umožňují splnit uvedený požadavek pouze v poměrně značně omezeném rozsahu.
- **Pružně reagovat i na případné překvapivé napadení území státu, a tím i minimalizovat možné územní zisky agresora, které mohou být hlavním cílem provedení vlastní agrese jako předpoklad vytvoření výhodných podmínek pro zahájení následných, a na základě zkušeností i značně vleklých jednání mezinárodních orgánů a institucí včetně Mezinárodního soudního dvora v Haagu (jde např. o rozdělení Kyperské republiky, trvající od r. 1978). Splňuje tento požadavek např. dislokace a akceschopnost útvarů 4. brn a dalších útvarů pozemních sil AČR?**
- **Reagovat na možný charakter případného lokálního konfliktu** (v uvedené souvislosti jde především o značnou diskutabilnost současného chápání jediné možné varianty zahájení konfliktu, tj. „po období příprav a masovým nasazením zmobilizovaných armád“, což je mj. i ve značném rozporu s názory západních aj. vojenských odborníků (články ve Sborníku VA, řada A č. 1 a 2/96, 1 a 2/97, ve Voj.

rozhladech ročníků 96 a 97, Informační zprávy ÚOS AČR v roce 1996, viz odkazy na literaturu v závěru článku).

Vzhledem k rozdílné úloze a možnostem pozemního vojska a vojska územní obrany (VÚO) při obraně státu a odrážení případné agrese a faktické nenahraditelnosti pozemního vojska (vzhledem k nemožnosti ekonomiky státu v reálném čase, tj. době trvání konfliktu, zajistit svůj přechod na válečnou výrobu a uspokojit potřeby ozbrojených sil při uhrazování jejich možných ztrát, zejména u obrněné techniky (tanků, BVP, samohybných děl ap.) je nutno přehodnotit stávající názory na mírovou naplněnost a dislokaci uvedených složek pozemních sil AČR. Proto z uvedených konstatování pak vyplývají (lze vyvodit) základní teze pro návrh organizační struktury a dislokace sil a prostředků pozemních sil AČR:

■ **Vojsko územní obrany.** U vojska územní obrany jako účelné (či spíše dokonce nutné a současně pravděpodobně i ekonomicky výhodnější) se jeví **mít k dispozici regionálně a diferencovaně** (z hlediska prostorů ohrožených jak nevojenským, tak případně i vojenským ohrožením státu) **rozmístěné prapory územní obrany** (např. přibližně na území bývalých krajů či v souladu s novým státoprávním uspořádáním, zejména pak v příhraničních prostorech státu), tj. zhruba 8 až 14 praporů územní obrany v následující možné mírové organizační struktuře, tzn. v každém:

- velitelství a štáb,
- tři až čtyři roty územní obrany, z toho
- dvě (až tři) mírově naplněné vojáků základní služby (postupně po nástupních termínech v zájmu vytvoření podmínek pro jejich co největší akceschopnost v kteroukoli dobu výcvikového roku),
- jedna mírově naplněná pouze velitelským sborem a v průběhu roku doplňovaná vojáků v záloze (předurčenými pro jednotky územní obrany) povolávanými po ucelených turnusech (tj. pokud možno organických celcích - četách a rotách - včetně jejich předurčených velitelů), což by umožnilo jak obnovovat novodobost výcviku příslušníků záloh, tak i současně průběžně udržovat jejich stmelenost na přijatelné úrovni a zkrátit tak dobu případného bojového stmelení malých jednotek,
- čtyři (roty) druhů vojsk, zabezpečení velení, logistiky ap. tak, aby uvedené prapory územní obrany byly schopné v případě potřeby a nasazení schopné v podstatě okamžité a samostatné činnosti, a to po dobu tří až pěti dnů.

Při počtech okolo 300 - 400 příslušníků každého z praporů jde tedy celkem zhruba o 2400 až 5600 tabulkových míst pro vojáků základní služby a z povolání (v další službě) z počtů tvořících (vyčleněných pro) pozemní síly AČR. K uvedeným počtům je nutno navíc připočítat počty příslušníků stávajících velitelství územní obrany (v krajích) včetně jim podřízených mobilizačních základů, místních vojenských správ a strážních jednotek podle konkrétní dislokace a potřeb dané části teritoria. Jejich celkový počet si vzhledem k mně dostupným informacím neodvážuji odhadovat (u těchto organizačních celků tvoří jejich značnou část funkcí občanští zaměstnanci).

Zdůvodnění: Uvedená „kombinovaná“ struktura (jednotky VÚO naplněné vojáků základní služby a vojáků v záloze) umožňuje:

- provádět výcvik zaměřený na dosažení připravenosti jednotek a útvarů VÚO jak pro plnění specifických úkolů při obraně daného teritoria (i s přihlédnutím k zvláštnostem charakteru terénu v něm - horský, zalesněný, rovinatý, zastavěný ap.), tak i pro velmi

rychlé plnění úkolů v podmínkách nevojenského ohrožení státu přírodního charakteru (poskytování pomoci obyvatelstvu o oblastech postižených katastrofou) nebo sociálního charakteru (uzávěra státní hranice, příjem a třídění uprchlíků atd.),

- mít k dispozici v podstatě skutečně podle reálné potřeby rozmístěné síly a prostředky umožňující jejich relativně rychlé použití v případě nutnosti, případně i rychlý nárůst sil jejich přesunem z nezasažených regionů nebo povoláním záloh z daného regionu,
- udržovat (mít k dispozici) ubytovací prostory pro příslušníky armády povolávané např. v případě vyhlášení nouzového stavu (např. povodně či Hexagrad 97, kdy podle stávající legislativy ještě nelze využít připravené dekrety na objekty) atd.

Nově zaváděný pojem „pozemní vojsko“ se jeví v návaznosti na „pozemní síly“ a „vojsko územní obrany“ (působící mimochodem také především na zemském povrchu) jako nedomyšlený, zbytečně komplikující pojmový aparát, a navíc nevystihující podstatné odlišnosti „pozemního vojska“, „pozemních sil“ a „vojska územní obrany“, na rozdíl od ještě v nedávné minulosti používaného pojmu „polní vojsko“ pro současné „pozemní vojsko“ (přičemž komplikace mohou nastat i při překladu uvedených pojmů do angličtiny či němčiny vzhledem k v těchto jazycích zažitě odborné vojenské terminologii).

■ **Polní či pozemní vojsko.** V souvislosti se záměrem koncepce zde zachovat brigádu rychlého nasazení s třemi až čtyřmi mírově naplněnými prapory, tj. mechanizovanými, výsadečnými, případně i tankovým ap. (na rozdíl od stávajících jednotypových „mechanizované tankových“) s dalšími útvary druhů vojsk, zabezpečení velení, logistiky ap. v následné (obecné) struktuře praporů:

- velitelství a štáb,
- tři až čtyři roty (pokud možno jednoho typu v rámci každého praporu), z toho
- dvě až tři roty mírově naplněné vojáky základní služby (postupně po nástupních termínech v zájmu vytvoření podmínek pro jejich co největší akceschopnost v kteroukoli dobu výcvikového roku),
- jedna rota (až dvě roty) mírově naplněná pouze velitelským sborem a v průběhu roku doplňovaná vojáky v záloze (předurčenými pro mechanizované jednotky) povolávanými opět po ucelených turnusech (tj. pokud možno organických celcích - četách a rotách - včetně jejich předurčených velitelů),
- čtyři (roty) druhů vojsk, zabezpečení velení, logistiky ap. tak, aby prapory byly schopné okamžité a samostatné činnosti po dobu tří až pěti dnů.

V závislosti na vnitřní organizační struktuře brigády, jednotlivých praporů a jejich dalších jednotek a útvarů by mohlo jít celkem o asi 2000 až 3000 tabulkových míst pro vojáky základní služby a z povolání (v další službě) z počtu tvořících (vyčleněných pro) pozemní síly AČR.

Zdůvodnění: Uvedená „kombinovaná“ struktura pozemních sil (tj. mírově naplnění vybraných útvarů jak pozemního vojska, tak i VÚO) umožňuje:

- při celkově limitovaných počtech pozemních sil mít k dispozici akceschopnou sílu a současně zajistit průběžně prováděný výcvik záloh v odbornostech nezbytných pro mechanizované vojsko, které nelze cvičit u útvarů vojska územní obrany,

- ušetřit hlavní síly (tj. pozemní vojsko) AČR pro skutečně vážnou situaci, související s vojenským ohrožením (těžiště případné činnosti v příhraničních prostorech leží od počátku na silách a prostředcích VÚO),
- ušetřit i náklady na výcvik (výcvik jednotek VÚO s „lehčí“ technikou a výzbrojí je podstatně méně (finančně) náročný než výcvik s bojovou technikou mechanizovaných útvarů („polního“ vojska). Navíc budou (mohou být) vojáci základní služby (VZS) v jejím průběhu cvičeni u toho druhu vojska, k němuž by byli po jejím skončení předurčení (v současné době jsou v podstatě téměř všichni VZS předurčení k pozemním silám víceméně zbytečně cvičeni u mechanizovaných útvarů a-jednotek, přestože značná část z nich bude později (v případě potřeby) povolávána k jednotkám a útvarům VÚO, kde svou „odbornost“ (osádka tanku, osádka BVP ap.) nevyužijí, přičemž navíc je nutno kalkulovat v plánech rozvinutí vojsk s neúměrně dlouhými lhůtami jejich bojového stmelení, předcházejícími jejich případnému nasazení.

Jinou variantou uvedeného návrhu může být, mít např. tři až čtyři prapory brn na „plných“ tabulkových počtech vojáků v činné službě (VZP, VDS, VZS) a jeden (až dva) prapory rámcované (tj. v podstatě pouze s velitelským sborem) pro výcvik záloh mechanizovaného vojska, dislokované u některých z uvažovaných mobilizačně výcvikových základů pozemních sil („polního“ vojska).

Výcvik vojáků v záloze, povolávaných po ucelených turnusech (tj. pokud možno organických celcích - četách a rotách včetně jejich předurčených velitelů) by umožnil jak obnovovat novodobost výcviku příslušníků záloh, tak i současně průběžně udržovat jejich stmelenost na přijatelné úrovni a zkrátit tak dobu případného bojového stmelení. Přitom podobný systém výcviku záloh je již delší dobu uplatňován např. i v útvarcích Bundeswehru (BW), jak mj. vyplynulo z besed se studenty FA BW v Hamburku při její návštěvě příslušníky VA Brno a VAK GŠ v říjnu 1997, takže se mj. naskytá otázka - jakým způsobem a jaké že vlastně zkušenosti vyspělých armád jsou v AČR přebírány a uplatňovány?

Je zřejmě asi diskutabilní (vzhledem k současnému stavu reorganizace a redislokace pozemních sil) uvedený návrh uvádět v život, a proto si v tomto směru nedělám žádné iluze. Na druhé straně se ale domnívám, že je nutno (není-li už bohužel skoro pozdě) o uvedené problematice podstatně šířeji a hlouběji (než tomu bylo až dosud) diskutovat, protože je snad ještě čas zachovat pro AČR, a tím i pro stát alespoň některé armádou opouštěných objektů, jimž hrozí buď devastace (v důsledku jejich vyklizení a nevyužívání) či předání „za hubičku“, byť i orgánům státní správy (mají-li o takovéto objekty vůbec zájem a jsou-li schopny je smysluplně upravit a využívat, např. televizní šot o problémech spojených s předáváním a využitelností břeclavských kasáren). K nucené evakuaci či ubytovávání obyvatelstva či emigrantů, případně k ubytování povolávaných záloh, nemusí totiž dojít pouze v letních měsících, kdy jsou volné školy, jako tomu bylo při povodních v létě 1997, ale také i v zimě, kdy by bylo např. velmi obtížné budovat a využívat např. stanové tábory.

Na závěr svého článku bych si dovolil připojit ještě jedno, zamyšlení či vyjádření osobního stanoviska.

V posledních letech mi v této souvislosti nejvíce vadí, že v zájmu podpory určitého stanoviska, tzn. ne odborného rozhodnutí, se u nás už zase několik let (stejně jako v minulosti) některá fakta vědomě zamlčují a některá zase pro změnu zveličují jen proto, aby bylo dosaženo požadovaného efektu.

Někdy se zapomíná, že nelze např. hovořit o nestrannosti nebo objektivnosti tehdy, není-li dáno slovo či nejsou-li poskytnuta stejná práva všem. Vystupovali-li např. počátkem letošního roku s citovou, emocionální argumentací v prospěch NATO ve sdělovacích prostředcích umělci a jiné osobnosti místo věcné politické, ekonomické a vojenské argumentace politiků, ekonomů a vojáků, tzn. odborníků, pak i na mne takováto propaganda působila spíše kontraproduktivně a vyvolávala spíše pochybnosti a otázky - proč mne takto oslovují tito, a ne ti k tomu povolání. Proč je mi sdělováno pouze „toto“, když s danou záležitostí souvisí „to i ono“.

Pak se nelze divit, že asi většina příslušníků armády, mne nevyjímaje, má z rozporu mezi tím, jak je stav armády hodnocen na veřejnosti a jak ho vidí dnes a denně vlastníma očima, (slovy prezidenta republiky) blbou náladu. Ještě že jsem nenapravitelný snílek a optimista, jak mi už dávno před lety řekl jeden můj kolega.

Literatura:

- * Blažek, V.: Teritoriální vojsko - přehled zahraničních dokumentů. Ústav obranných studií AČR, Praha, AI 21/96.
- * Fiedler, J.: K bezpečnostní situaci v Evropě. Ústav obranných studií AČR, Praha, AI 18/96.
- * Florián, J.: Pohledy na optimalizaci armády, VR 2/96.
- * Kasprowicz, T.: Řízení změn a rozvoje vojenské organizace, VR 3/97.
- * Masničák, J.: Síly speciálního určení, část 1. Předurčení, úkoly a účel sil speciálního určení. Sborník VA v Brně, řada A, 2/96.
- * Masničák, J.: Výcvik a podmínky zasazení sil speciálního určení. Sborník VA v Brně, řada A, 1/97.
- * Masničák, J.: Způsoby a formy vedení nekonvenčních operací silami speciálního určení. Sborník VA v Brně, řada A, 2/97.
- * Nozko, K.: Funkčnost polského obranného systému, VR 2/97.
- * Olszewski, R.: Vojenské odstrašování, VR 3/96.
- * Pezl, K.: Řízení a velení při obraně státu, VR 3/97.
- * Rich, D.: Elitní jednotky a jednotky elity ve Francii, VR 6/95.
- * Scibiorek, Z., Kaczmarek, W.: Možná vize příštího konfliktu, VR 5/96.
- * Sullivan, R.G.: Vize budoucnosti, VR 6/95.
- * Zákravský, J.: Transformace pozemního vojska USA na sílu 21. století. Ústav obranných studií AČR, Praha, AI 25/96.
- * Zákravský, J.: Výstroj a výzbroj vojáka 21. století. Ústav obranných studií AČR, Praha, AI 12/95.
- * Vojska teritoriální obrany - budoucnost polské armády, VR 3/95.